

אל גינת אגוז

בשכ"ח
לשטרי
התשע"ז
ליצירה
ה' אדר

עלון שבועי בהוצאת עמותת בית כנסת גינת אגוז רמת חן נתניה

לראות באיבי הנחל לראות הפרחה הגפן

פרשת תרומה

מעיינות יואב / הרב יואב שוכר הי"ו

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה"

רש"י מפרש: לי, לשמי כלומר לכבוד ה' יתברך, שלא יחזיק האדם טובה לעצמו מתי שנותן תרומה, ולהבין, כתוב בשפתי חכמים: "כל דבר שבעולם שלו הוא", וכעת ברור שברגע שאדם נותן תרומה אינו נותן משלו, אם כן, מדוע מצווה ה' את בני ישראל לתת תרומה? כדי שיהיו דבקים במידותיו של הבורא שעליו נאמר: "חסד אל כל היום".

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" -לאחר מצוות תרומה שאדם דבק במידותיו של הקב"ה ומקדש שם שמיים הוא נעשה מקדש לה' כלומר הוא נעשה כלי ראוי למשכן ה'.

"ועשו ארון עצי שטים אמתיים וחצי אורכו ואמה וחצי רוחבו ואמה וחצי קומתו" הארון עשוי עצי שטים, ודווקא מעץ, מעיד על פשטות, וזה רומז לתלמיד חכם. ולכן נאמר בלשון רבים, שכל אחד יכול להיות תלמיד חכם ע"י עסק התורה.

והמידות של הארון אינם שלמות שתלמיד חכם יראה בעצמו שאינו כליל השלמות ולא תהיה בו מידת גאוה.

"וצפית אותו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו" - מבית - שיעסוק כל הזמן בתורה, ומחוץ - שיהא מלמד לאחרים, ד"א שיהיה תוכו כבד.

"ועשית שנים כרובים זהב" -רש"י מפרש "דמות פרצוף תינוק להם" וזה רומז שצריך שיהא עסק התורה מזמן שנולד, כמו שהייתה אמו של רבי יהושע בן לוי לוקחת את בנה בהיותו תינוק לבית המדרש לשמוע דברי תורה.

"כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה" -כרוב בשינוי אותיות ברוך, שע"י כך ילמד לברך ויתברך מזה.

"והיו הכרובים פורשי כנפיים למעלה .. ופניהם איש אל אחיו" פורשי כנפיים למעלה- שכל מעשיהם יהיו לשם שמיים ויקדשו שם ה', ופניהם איש אל אחיו- החשוב ביותר שיש ביניהם אהבה ואחוה.

"ונועדתי לך שם ודיברתי איתך מעל הכפרת מבין שני הכרובים" - ואז תהיה שרויה ביניהם שכינה ויתברכו משמיים.

חז"ל אומרים בגמרא במס' יומא (ע"ב/ע"ב): אמר רבי יוחנן: שלושה זרין הן שנאמר בהם: זר זהב סביב של מזבח - סימן לכתר כהונה, של ארון - סימן לכתר תורה, של שולחן - סימן לכתר מלכות.

של מזבח - זכה בו אהרן שלמרות שראה שאחיו הקטן משה עולה לגדולה ולא קינא בו אלא אדרבא שמח בלבו וזכה להיות כהן גדול שנכנס לקודש הקדשים. של השולחן - זכה בו דוד המלך שכל הכבוד שקיבל לא השפיע עליו שנאמר:

"שיר המעלות לדוד ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני". של ארון - כל הרוצה

ליקח יבוא ויקח, ואם תאמר פחות הוא, תלמוד לומר: "בי מלכים ימלוכו" (משלי ה'ט"ו).

נמצא שתלמוד תורה עולה על כולם, שבשולחן ובמזבח נאמר "ועשית לו זר זהב סביב" ובארון נאמר "ועשית עליו זר זהב סביב" שאם זכה אדם לתורה, כאילו זכה לכולם.

מנורת הזהב מרמזת ע"י שישה קנים את ששת ימי השבוע והקנה המרכזי מרמז לשבת שממנו יוצא השפע לששת הימים ובמנורה ארבעה גביעים מרמז ל 4 סעודות השבת ושלושה גביעים משוקדים כנגד 3 תפילות בכל יום.

"ועשית את נרותיה שבעה והעלה את נרותיה והאיר על עבר פניה" - העלה את נרותיה, בבחינת קיום המצוות ואז והאיר על עבר פניה, לא כתוב "אל", אלא "על". - על כל יום שעובר זה מצוות שהוא מאיר.

תענית אסתר

מעלת תענית אסתר שביקשה אסתר "יצומו עלי שלושה ימים", דווקא, שלושה ימים, וזה גרם לנס הגדול שזה בחינת "היו נכונים לשלושת ימים" שמשה ציווה את עם ישראל להתקדש שלושה ימים וכיוון לדעת ה', גם פה אסתר כיוונה לדעת ה'.

במתן תורה כתיב "ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר ויהי קולות וברקים" תחילת התגלות ה' על ההר. במגילה כתוב "ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות" - המלך יושב על כסא מלכותו.

"ויאמר ה' אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות" כנגד זה- "ויאמר לה המלך מה לך אסתר המלכה ומה בקשתך עד חצי המלכות וינתן לך".

"בלילה ההוא נדדה שנת המלך" - בחינת "ומשה ניגש אל הערפל אשר שם האלוהים".

"ויהיו נקראים לפני המלך וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי. ויאמר המלך מה נעשה יקר וגדולה למרדכי על זה" - בחינת- "בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך".

שבת שלום!

דף זה נתרם ע"י רשת המזגנים "התותח". להצלחה לברכה לבריאות טובה להם, לקוראינו, ולכל בית ישראל. אכ"ר.

טור זה נתרם, לעילוי נשמת המנוח ר' שלום בוסין זצ"ל. תנצב"ה. ולעילוי נשמת המנוח רפאל בן מאיר מגדלי ז"ל. תנצב"ה.

"אל גינת אגוז"

עורכים: עו"ד יאיר בוסין הי"ו.

הרב יואב שוכר הי"ו.

חברי המערכת המייסדים: הרב חיים בוסין זצ"ל. רפי מגדלי ז"ל. מזל אושרת שער ז"ל.

כתובת המערכת: הנוטע 1 נתניה (יאיר בוסין)

פקס: 09-8829751 אי מייל: yairus@gmail.com

מצות התרומה למשכן והשלכותיה

בציווי התרומה למשכן נאמר: "ויקחו לי תרומה – לי לשמי" (שמות כ"ה, ב' – רש"י). (וגם בציווי הקמת המשכן נאמר: "ועשו לי מקדש – ועשו לשמי בית קדושה" (שמות כ"ה, ח' – רש"י)). בשני פסוקים אלה, פירש הרש"י את המילה לי – לשמי. שני הציוויים הללו קושרים בין מצות התרומה-צדקה, לבין מצות הקמת המשכן-בית מקדש הנוהגת בכל דור ודור. עיון פשטני בנוסח המקרא מעורר לכאורה מספר תמיהות. כגון:

מדוע במצות התרומה למשכן צריכה להיות כוונה לשם שמים?
מדוע נדרשה מישראל כוונה לשם שמים גם במצות בניית המשכן, הלא ישראל כבר צוו להתכוון לשם שמים במצות התרומה למשכן?

במצוות התרומה נכללה הדרישה לכוון לשם שמים:

הטעם שפירש הרש"י את יתור המילה "לי" בפסוק ויקחו לי תרומה, "לי" – "לשמי". ללמדנו שישראל נצטוו שהתרומה למשכן תהיה עם כוונה, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכנתיה, כבר בשלב התרומה. משום שלמרות ההלכה הפסוקה: "מצוות צריכות כוונה", במצות הצדקה מצאנו שאין היא צריכה כוונה, לפי שסוף סוף העני נהנה ממנה, כמו מצות שכחה, שהאדם מקיים מצוה בעת שהעני נוטל את התבואה שנשכחה בשדה. וכן אמרו בתורת כהנים (פרשת ויקרא פרשה ה'): "כי תקצור את קצירך בשדך ושכחת עומר בשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולא למנה יהיה למען יברך ה' אלהיך בכל מעשה ידיך, הרי שקבע הכתוב ברכה למי שבאה על ידו מצוה בהסח הדעת על ידי שכחה, אמור מעתה היה סלע צרור בכנפיו ונפל ממנו ומצאו עני ונתפרנס בו, הקב"ה קובע לו ברכה". יתרה מזאת אף אם כונתו במתן הצדקה היא שלא לשמה, יצא ידי חובה ואף נקרא צדיק גמור. כאמור בגמ': "הנותן צדקה ע"מ שיחיה בני הרי זה צדיק גמור" (פסחים ח)

וכן פירשו חז"ל את המעשה שהובא במדרש רבה (ויקרא פרשה לד סימן טז): "אמרו עליו על רבי טרפון שהיה עשיר גדול, ולא היה נותן מתנות לאביונים, פעם אחת מצאו רבי עקיבא, אמר לו: רבי, רצונך שאקח לך עיר אחת או שתיים? אמר לו: הן. מיד עמד רבי טרפון ונתן לו ארבעת אלפים דינרי זהב, נטלן רבי עקיבא וחילקן לעניים. לימים מצאו רבי טרפון, אמר לו: עקיבא, היכן העיירות שלקחת לי? תפסו בידו והוליכו לבית המדרש, והביא ספר תהלים והניחו לפניו, והיו קורין והולכין עד שהגיעו לפסוק "פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד" (תהלים קיב, ט). עמד רבי טרפון ונשקו על ראשו אמר לו: רבי ואלופי, רבי בחכמה ואלופי בדרך ארץ. "לכאורה תמוה מדוע הוצרך רבי עקיבא להביא לפני רבי טרפון את הפסוק בתהלים בענין גודל מעלת הצדקה, והלא ברכות רבות נאמרו בתורה למי שנותן צדקה. כגון: נתון נתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברך ה' אלהיך בכל מעשיך ובכל משלח ידך (דברים טו, י') ועוד. אלא חשש עלה בלבו של רבי טרפון, משום שרבי עקיבא נתן מכספו לעניים, אך ר"ט לא ידע מזה, והלכה פסוקה היא "מצוות צריכות כוונה". נמצא אם כן שר"ט לא קיים כלל מצות צדקה בנתינה זו. לעומתו רבי עקיבא סבר שמצות צדקה אינה צריכה כוונה, שסוף סוף נהנה העני ממנה, לכן רמז לו ענין זה בפסוק "פזר נתן לאביונים", וזאת למד ר"ע מדברי חז"ל (בספרא פרשת ויקרא פרשה ה', פ"יז): הרי שהיתה סלע צרורה בכנפיו, ונפלה ממנו, ומצאו עני ונתפרנס בה, הקב"ה קובע לו ברכה. ומכאן שמצות הצדקה אינה צריכה כוונה. לפיכך רמז ר"ע לר"ט מן הפסוק "פזר נתן לאביונים, פזר לא נאמר אלא פזר, אפילו נתפזרו שלא מדעתו, אף על פי כן" צדקתו עומדת לעדי". דהיינו, שקיים בזה מצות צדקה, על כן נחה דעתו של רבי טרפון. אולם אף על פי שאין מצות צדקה צריכה כוונה, ודאי שמצוה מן המובחר לכוון גם בצדקה לשם מצוה. וזה שאמר הרש"י לי- לשמי, כלומר, שהתרומה למשכן צריכה להיות עם כוונה, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכנתיה. כיוצא בזה מובן מסיפורו של הצדיק רבי מאיר מפרמישלאן זצ"ל, אשר סח פעם בפני

תלמידיו את המעשיה הבאה: יום אחד, עליתי אל המרום ונעצתי ליד השער של גן העדן בכדי לראות את הנעשה שם. והנה לפתע אני רואה רב אחד רוצה להכנס לתוך הגן, אבל המלאך שומר הפתח חסם את הדרך בפניו, ושאל את הרב: "מה הבהילות הזאת?" מה הזכות הגדולה שבידיך?" השיב לו הרב: "מאי משמע? כל ימי חיי עסקתי בתורה, יומם ולילה ישבתי ולמדתי, ואם לא בשבילי ובשביל שכמותי, בשביל מי נוצר גן העדן?" אלא שהמלאך לא התפעל מכך. ואמר לו: "תחילה צריך לבדוק ולראות אם אמנם תורה שלמדת היתה תורה לשמה, ולא לשם כבוד, או לשם פרנסה וכיוצא בזה. עליך איפה להמתין מעט בחדר הקבלה". עודם מדברים, והנה קרב ובא רבי, צדיק, חסיד ובעל יחוס מפואר, והוא שם פעמיו הישר אל גן העדן. "עמוד!" צוה עליו המלאך, ושאלו: "בזכות אלו מעשים טובים אתה רוצה להכנס מיד לגן העדן?" פתח הצדיק ומנה לפניו שורה ארוכה של מעשים טובים שעשה בימי חייו: "התענתי בצומות וביסוגופים, טבלתי במקוואות, עמדתי בתפילה ימים תמימים, קראתי פרקי תהלים וזוהר, עסקתי בקבלה ועוד. וכי לא די בכך?" השיב לו המלאך: "די והותר, אבל תחילה צריך לברר ולדעת אם אמנם היה כל זה לשם שמים, ולא לשם כבוד, או לשם פרנסה וכיוצא בזה. עליך איפה להמתין מעט בחדר הקבלה. בין כה וכה, הגיע יהודי פשוט, מגושם, שהיה חוכר אצל אחד הפריצים. העמידו המלאך שבפתח ושאלו: "ומה המעשים הטובים שבידיך?" נאנח היהודי ואמר לו: "אין לי ולא כלום, הריני אדם פשוט, כל ימי חיי ביליתי בכפר, דלת ביתי היתה פתוחה בפני כל עובר ושב, מכר אל זר, יהודי או נוכרי, וקיבלתי כל אחד בסבר פנים יפות. תחילה נתתי לאורח כוסית משקה לחם את לבו, ולאחר מכן הזמנתי אל השולחן ושמתי לפניו לאכול ממה שהיה עמי בבית. בקיץ ובחורף היו באים אצלי אורחים מכל הסביבה, ולא חסכתי מהם דבר מכל מה שהיה עמדי. זה הכל, ויותר איני יודע ולא כלום. אם מניח אתה לי להכנס אל גן העדן הנה מה טוב, ואם לאו עשה בי כטוב בעיניך". כששמע זאת המלאך, מיד פתח את השער ואמר: "אין אתה טעון בדיקה. יען כי אדם שקיים את המצוה של צדקה והכנסת אורחים, ונתן לרעב לאכול ולשתות, אינו טעון בדיקה לשם מה עשה כן, ואם היו מעשיו לשם שמים אם לאו". למרות המסקנה המתבקשת מן המעשיה דלעיל, קבע הרש"י כי בהתרומה למשכן נדרשה גם כוונה לתת לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכנתיה.

במצוות בנין הבית נכללה הדרישה לכוון לשם שמים:

הטעם שפירש הרש"י: "ועשו לי מקדש – ועשו לשמי בית קדושה". ללמדנו שכאשר ישראל יעשו מקדש ויכוונו לשם שמים, אז ה' יקיים להם "ושכנתי בתוכם". כלומר, ישנה חשיבות עליונה לכוון לשם שמים, גם בתרומה וגם בעשיית המשכן. כדי שהשכינה תשרה בתוך בית המקדש, שאם לא כן, לא רק שלא תשרה השכינה בתוכו, אלא אף יהיה בזה נדנדוד ע"ז. מטעם זה פירשו חז"ל (רש"י-שמות כ"ו, ט"ו). מדרש תנחומה, תרומה, סימן ט'. מדרש רבה, שה"ש, פ"א א' כי לגבי קרשי המשכן התכוונו בהם האבות אברהם, ויעקב לשם שמים בזמן נטיעתם. לפיכך נאמר: ועשו לי מקדש, מלשון קידושין, ולא נאמר ועשו לי משכן. ודע, שהגבול בין אמונה בקב"ה לבין אמונה טפלה שהיא סרד ע"ז, הוא גבול דק מאוד. דוגמא לכן ניתן למצוא בהלכות הרמב"ם (הלכות ע"ז פ"א ה"א י"ב): "הלוחש על המכה וקורא פסוק מן התורה, וכן הקורא על התינוק שלא יבעת, והמניח ספר תורה או תפילין על הקטן בשביל שיישן, לא די להם שהם בכלל מנחשים וחוברים, אלא שהן בכלל הכופרים בתורה, שהן עושין דברי תורה רפואת גוף, ואינן אלא רפואת נפשות. שנאמר: ויהיו חיים לנפשך. אבל הבריא שקרא פסוקין ומזמור מתהלים, כדי שתגן עליו זכות קריאתו, וינצל מצרות ומנוזקים הרי זה מותר". לפיכך נדרשו ישראל לכוון בעשיית המשכן, לשם השראת השכינה. משום שאם כוונתם תהיה לצורך עצמם כדי שיתברכו, הרי זה סרד עבודה זרה. מטעם זה פנה הנביא ירמיהו לחוטאים אשר בטחו שבית המקדש יצילם, והזהירם (ירמיה, ז', ד) "אל תבטחו לכם אל דברי השקר לאמר היכל ה' היכל ה' המה".

(מתוך מאמר של ר' רפאל חגי'בי).

טור זה נתרם ע"י אייל בוסיהי לברכה ולהצלחה, לו ולמשפחתו. ולעילוי נשמת סבו המנוח הרב חיים בן ר' שלום בוסיהי זלה"ה.

מקדש הבריאה

"...ועשו לי מקדש; ושכנתי בתוכם..."

החיבור הפשוט והראשוני בין השמים ממעל לבין הארץ מתחת.

א.

התפילה בציבור שאנו מכירים מתנהלת, כמו בכל דורות הגלות, מתוך בית. כמו בכל בית מסודר ישנם כסאות, לפעמים אף מרופדים במיטב הטעם והנוחיות, קירות, תקרה וחלונות. בהלכה נקבע שיש לדאוג לכך שבית הכנסת יואר דרך חלונות וגם כדי שיהיה אפשרי למתפלל לראות את השמים ואת הכיוון לירושלים. אך קשר ישיר עם הבריאה כמעט אין.

בואו נדמיין לעצמנו מה הייתה תחושת אבותינו ואמהותינו בעמידתם בעזרה בבית המקדש תחת כיפת השמים, ללא גג, בחלל. ועוד. איך היה לעבוד את ה' במשכן במדבר? התחושה של חיות הבריאה אפפה את עובדי ה'. ההיכל, הקודש וקודש הקדשים, היה מכוסה בעורות עיזים ותחשים, ומי שעמד בעזרה לא ניתק את עצמו מהחוויה המיוחדת של ההולך במרחבי המדבר.

עיקר המאמץ של משה ושל הנביאים שבאו בעקבותיו היה לנתק את העם מפולחן של כוחות הטבע. לעומת הדתות והתרבויות שמסביב במרכז המקדש הישראלי היה חדר סגור ובמרכזו ארון הברית עם שני הלוחות. זאת כדי לכוון את העם להתמקד בתורה, להעמיק בחכמתה ולראות אותה כמקור הברכה ושפע החיים הנחשפת בכל מגוון היש. אלא שלאחר אלפיים שנות גלות ייתכן שיש היום צורך להטות את הכף בחזרה. אסור כמובן לוותר על מרכזיותה של התורה בהתקשרות בין אדם לה', אבל יש היום צורך חיוני להחזיר לעבודת ה' את תחושת החיבור הפשוט והראשוני בין השמים שמעל ראשנו לבין ארץ שמתחת רגלינו, לדעת שהרוחות והגשמים הם גם חלק מדבר ה' ולראות שברכת הפריון ביבול השדה, בחי ובאדם, משקפת את שפע החיים שה' רוצה לברך בו את עולמו – תכלית עבודת ה' עצמה. יתכן שחלק מהמניעה בבניין הבית המקדש השלישי, בחינת חדש ימינו כקדם, הוא עצם הניתוק בנפשנו ובעבודת ה' שבלב ושבדיבור מההופעה הא-להית החיונית ההולכת ומתהווה תמיד בבריאה כולה.

ב.

כאשר ציווה ה' "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" השפה העיקרית של עבודת ה' לא הייתה הדיבור שבתפילה. העבודה התמידית של הנשמה השתקפה בפעולות שעיקרן היה להביע הכרה במקור ברכת החיים שבבריאה. זוהי עצם מטרת המשכן והמקדש. ואיך יכיר בכך אדם מתוך עומק הווייתו אם יישאר אדיש לעצם קיומה שברכה זו על מגוון הופעותיה החיוניות?! פתוח לרוחות, לכחול השמים, ולעננים השטים מלמעלה.

סביב מה התמקדה העבודה במשכן ובמקדש? זריקת הדם על המזבח היוותה מעשה של כפרה בגלל שהיא ביטאה את זיקת האדם לחיות המתגלית בבהמות, ואת העובדה שחיות זו נישאת על גבי חומר, בדם. אך לא רק חלקי החי והדם הוקרבו על המזבח. יחד עמם הוקרבו במסגרות שונות יין,

קמח, שמן ובשמחת בית השואבה מים חיים – כלומר הוקרבו על המזבח יסודות העיקריים של קיום האדם, יסודות השפע שבחיות הבריאה.

משבועות עד סוכות הובאו למקדש מהמיטב שבשבעת המינים שהתברכה בהם ארץ ישראל. איך רחוקים אנו מלהיות מסוגלים לדבר עם ה' ולעבדו בשפת הברכה אשר בבריאה!

במקומות שונים במשנה אשר נערכה סופית כמאה ועשרים שנה לאחר חורבן בית המקדש השני אפשר עוד לשמוע איך ספר שיר השירים – השילוב המדהים של אהבת ה', עברית של מוזיקה ונופי הארץ כולל החיות ההולכות בה – מסמל את מציאותו של המקדש ואת מהות עבודת האדם המקיימת בה.

גם הכלים אשר בקודש – השולחן, המנורה ומזבח הקטורת – שיקפו את ההתקשרות העמוקה לה' דרך ברכת השפע שבבריאה. העבודה החביבה והרזית של הקטורת נתנה ביטוי למימד הפנימי, הרוחני שבבריאה דרך הריחות הטמונים בחומר.

השפע שיצא מקודש הקדשים, מכסא הכבוד שמעל לארון הברית ומהלוחות שחיברו ישירות בין יד ה' ליד האדם, התפצל בעולם לשניים – ברכת הלחם וברכת התורה.

ברכת הלחם התגלמה בשנים עשר הלחמים שעל השולחן וברכת התורה באור המוקרן באופן חידתי מתוך פנימיותו של הזית והשמן האגור בו.

ג.

מבנה המשכן ותבנית כליו, מהווים הוראה מעשית בכל הקשור ליחס האדם לברכת השפע שבבריאה. ככל שכלי המשכן היו יותר פנימיים, יותר קדושים, מידותיהם היו יותר "שבורים". מזבח הקטורת היה אמה (אורך – בערך חצי מטר) על אמה (רוחב) על אמתיים (גובה); השולחן היה אמתיים על אמה על אמה וחצי; ארון הברית שעמד בקודש הקדשים היה אמתיים וחצי על אמה וחצי על אמה וחצי. כלומר, כמה שנכנסים פנימה יותר, שמתקרבים לשורש החיות, כך הכלים מעוצבים יותר במידות שבורות, של חצי אמות ולא של אמות שלמות.

להכיר בחיוניות הברכה שבבריאה רק כדי להשתמש בה. האדם המודרני שעולמו הרוחני מבוסס על התרחקות מהכרה במקור הא-להי של הברכה שבבריאה, למד להתייחס לחיות זו מנקודת מבט של מי שמסוגל לנצל ולשלוט בה, ולהכיר בחיוניותה רק כדי להשתמש בה לספק צרכיו. גבולות שימושו בברכה נקבעו רק על פי היכולת הניצול שלו. לעומת זאת מידות כלי המשכן היו כהוכחה לאדם המפתח את יכולות היצירה שלו שכלל שיצליח להתקרב יותר לידעית שורשי הבריאה וחוקיה ולזיהוי של שורשי האנרגיה שלה, כך הוא חייב להכיר בשורש קיומה קיומו, ה' ותורתו.

מתוך כך הוא חייב להתייחס לברכה הא-להית שבבריאה מתוך חווית יצור שאינו שלם הבא לפני ה' בסגולות אישיותו בענווה ובבקשה לזכות בבברכה זו מתוך הכנעה.

(מאמר מאת הרב דוב ברקוביץ)

חידון לפרשת תרומה מאת עזרא מרום

שאלות

1. "וזהאת התרומה אשר תיקחו מאיתכם זהב וכסף ונחושת". מה רמז במילים זהב, כסף ונחושת?
2. מדוע נכלל הזהב בתרומה?
3. שלוש פעמים כתובה המילה תרומה בפתחת הפרשה. מדוע?
4. ממני נתנו תרומה. קצץ זנבי ותקבל זוחל ארסי. מי אני?
5. "ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם". א. מה הקושי הלשוני? ב. מהי משמעותו?
6. מה ההבדל הלשוני בצווי לעשיית הארון לעומת יתר הכלים במשכן?
7. "ועשו ארון... ויצקת לו ארבע טבעות זהב". מה מרמזים ארבעת הטבעות?
8. איזו צורה היתה לכרובים? (רש"י)
9. "ונתת על השולחן לחם-הפנים". א. מה משמעות השם פנים? ב. כמה ככרות היו? ג. מה היה הנס בלחם זה?
10. איזה פתגם מפורסם נלמד מהגביעים ומה משמעותו?
11. כמה יריעות היו: א. במשכן? ב. באוהל?
12. "ויקחו לי תרומה". ציין חמש מילים נרדפות למתנה.
13. אילו כלים במשכן נעשו מיקשה אחת?
14. אני נמצאת על הארון. קפד זנבי תקבל מקום ישוב, קפד זנבי תקבל חלק מסכ"ום. מי אני?
15. א. מהו שש? ב. את מי הלבישו בגדי שש?

תשובות

1. רמז לשלוש מעלות בנותני צדקה: זה הנותן בריא=זהב. כסף= כסף סכנה פודה. נחושת= נדבת חולה שיאמר תנו.
2. כדי לכפר על חטא עגל הזהב.
3. כנגד שלושה סוגי תרומות: א. לאדנים ב. לקרבנות הציבור במזבח. ג. למשכן נחשת.
4. א. צ"ל ושכנתי בתוכו ב. ללמדנו: בתוך כל יהודי שורה שכניה.
5. בכל הכלים כתוב: ועשית ואילו בארון: ועשו. ללמדנו שלכולם יש חלק בתורה.
6. א. לתורה אין סוף כמו לטבעת! ב. 4 טבעות כנגד 4 סוגים בלומדי התורה: בעלי משנה, מקרא הלכה ואגדה. ג. כנגד 4 דרכים בלימוד התורה ר"ת פרדס = פשט, רמז, דרש, סוד.
7. ד.מנות פרצוף תינוק.
8. א. יש לו פנים (תוך) ב. 12 כיכרות. ג. נשאר חס במשך שבוע.
9. הפתגם = כפתור ופרח משמעותו: יש התאמה מלאה.
10. א. 10 ב. 11
11. ש.י, דורון, תשורה, מנחה, אשכר (תהילים ע"ב, 10)
12. המנורה והכרובים נעשו מיקשה אחת.
13. כפרת, כפר, כף.
14. א. שש=פשתן. ב. פרעה הלביש את יוסף (בראשית מ"א, 42)

חודש טוב

משנכנס אדר מרבין בשמחה

ברכת רפואה שלמה ובריאות טובה לכל חולי עמך בית ישראל. אכי"ר

טור זה נתרם ע"י אברהם ושדי הי"ו לברכה בכל מילי דמיטב ולהצלחה רבה וסייעתא דשמיא, לו ולכל בני משפחתו, בכל העניינים, לדרורה בת דבורה, לתמיר ואלון ובני ביתם, וימלא האל כל משאלות ליבם לטובה אכי"ר.

תרומות וחסויות, קודש להוצאת העלון
יתקבלו בברכה וכל המזכה את הרבים
זכות הרבים תלויה בו.
לתרומות, חסויות והפצה
נא לפנות עו"ד יאיר בוסי
טל. 052-2545521

שבת שלום!

פרפראות

שלושה סוגי בני אדם הם:

הכתוב אומר: **ועשית שלחן... וצפית אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב" (כ"ה, כג-כד).**

"ועשו ארון... וצפית אתו זהב טהור ומחוץ תצפנו..." (כ"ה, י-יא).

"ועשית מנרת זהב טהור מקשה תיעשה המנורה... כלה מקשה אחת זהב טהור" (כ"ה, לא, לו).

שלושה סוגי בני אדם הם:

הראשון, כשולחן, מצופה מזהב מבחוץ, זר זהב לו מסביב, אך בתוכו- עשוי הוא מעץ.

השני, כארון, תוכו כבד, מצופה הוא "מבית ומחוץ", מה שמציג הוא לראוה, אכן קיים ומושרש, אך עדיין מצופה הוא בזהב, ושתי הגדרות שונות לו- מבית ומחוץ, פנימיות וחיצוניות. אמנם משתדל הוא למנוע הפרש, בין ההרגשה הפנימית וההתנהגות החיצונית, ואף מצליח הוא, אך הדבר עולה לו בהשתדלות מרובה.

הסוג השלישי הוא המנורה - "מקשה אחת זהב טהור", לא מדובר בציפוי זהב, אין כאן 'מבחוץ ומבפנים', אלא הכל זהב, מקשה אחת ללא חילוקים, התנהגות אמיתית טבעית. בשל דרישת התורה ל"מקשה אחת", היינו מצפים שהמנורה תהיה חפץ מגושם, ללא פיתוחים רבים, ללא מורכבות מיוחדת, ולפיכך ניתן לעשותה מקשה, אך לא כך. הכלי המורכב ביותר הוא דווקא המנורה: "ירכה וקנה, גביעה כפתוריה ופרחיה ממנה יהיו". כלי זה מורכב מאד, הפרטים בו רבים, קטנים ומדויקים. והדרישה היא שכל המכלול ייעשה מקשה אחת, זהב טהור.

דרישה זו מהאדם, לאמת מקסימלית בחייו, לחוסר צביעות ומשחק, קשה היא ליישום, ואכן משה מתקשה במעשה המנורה, אך הפיתרון מופיע גם הוא- "אמר לו הקב"ה, השלך את הככר לאור והיא נעשית מאליה" (רש"י). אדם המוכן למסירות נפש, להשליך עצמו, להשליך את האינטרסים החיצוניים, את הגאווה, הוא יגיע לזהב טהור- מקשה אחת. (מאת יוני גרוסמן מוטי ספראי הובא מאתר ישיבת הר עציון)

השראת השכינה בתוך לבם של ישראל:

הטעם לנאמר: ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. "בתוכו" לא נאמר אלא "ושכנתי בתוכם". ומכאן למדנו שעיקר השראת השכינה היא באדם עצמו, בתוך לבו של כל אחד ואחד.

וכן כתב האלשיך הקדוש (השל"ה): "ושכנתי בתוכם - בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד". כלומר, שהאחד תלוי בשני. דהיינו, כאשר השכינה שורה בקרבנו, שורה השכינה גם בבית המקדש. כפי שאמר ירמיהו לבני דורו שלא יאמרו: "היכל ה', היכל ה'". כלומר, הלא זהו ביתו, איך יחריבנו? לכן הבהיר להם הנביא כי: "היכל ה' המה" (ירמיהו ז', ה'). דהיינו, כאשר השכינה שרויה בלבם של ישראל, אז ה' מצמצם את מרכז שכירתו להיכל ה' שבמקדש. אך אם ישראל אינם עושים כן, השכינה מסתלקת אף מבית המקדש. וכשם שאמרו בגמ': שכאשר שרף טיטוס את בית המקדש, "נפקא בת קלא ואמרה ליה: עמא קטילא קטלת, היכלא קליא קלית". דהיינו, בת קול יצאה ואמרה לו: עם הרוג הרגת, היכל שרוף שרפת" (סנהדרין צו:). לפיכך נאמר: "ועשו לי מקדש", ואימתי תשרה בו שכנתי? כאשר יתקיים: ושכנתי בתוכם.